

Utbildningsnämnden

Fördjupad risk- och sårbarhetsanalys

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden antar Kultur- och utbildningsenhetens förslag till fördjupad risk- och sårbarhetsanalys.
2. Utbildningsnämnden ger kultur- och utbildningsdirektören i uppdrag att vidta de justeringar i krisplanen som kan bli en följd av en omorganisering av Kultur- och utbildningsenheten.

Sammanfattning

Kommunerna ska enligt lag analysera vilka extraordinära händelser som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet sammanställs i en risk- och sårbarhetsanalys (RSA). Utbildningsnämnden har tidigare antagit risk- och sårbarhetsanalys samt krisplan.

Utbildningsnämnden arbetar nu med att fördjupa sin sårbarhetsanalys. Resultatet ska redovisas till kommunstyrelsen i juni i år. Nämndernas sårbarhetsanalyser kommer att sammanställas till en kommunövergripande sårbarhetsanalys.

Arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen har handlat mycket om att analysera ansvarsfördelningen mellan Utbildningsnämnden och nämnder, styrelser, huvudmän och andra som ansvarar för eller anordnar förskola och skola i Nacka kommun. Den viktigaste frågan att ta ställning till i arbetet med risk och sårbarhetsanalysen är om verksamheten bedöms som samhällsviktig eller ej. Förskola och skola bedöms vara samhällsviktiga då det skulle få allvarliga konsekvenser för samhället om de slutar att fungera. Konsekvenserna blir att elever inte får den undervisning de har rätt till samt att om skolans sociala funktion som en plats att vara på slås ut finns det en risk att eleverna löper risk att hamna i destruktiva situationer. För förskolan är den största konsekvensen att större delen av vårdnadshavarna till förskolebarnen inte kan sköta sina arbeten samt att barnen berövas en viktig pedagogisk verksamhet. Det betyder att det krävs insatser för att förskola och skola ska kunna fortsätta att fungera i händelse av kris eller störning.

Ärendet

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) anger att kommunen ska analysera vilka extraordinära händelser som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys (RSA).

Kommunfullmäktige beslöt vid sammanträdet i maj 2012 att ge nämnderna i uppdrag att under verksamhetsåret 2012 ta fram en risk- och sårbarhetsanalys för sitt ansvarsområde samt att utarbeta nämndspecifika krisplaner. Detta ska ske utifrån de genom i risk- och sårbarhetsanalysen identifierade fördjupningsområdena. Nämndernas krisplaner skulle redovisas för kommunfullmäktige. Kulturnämnden beslöt vid sammanträdet i juni 2013 att anta Kultur- och utbildningsenhetens förslag till risk- och sårbarhetsanalys samt krisplan.

Flera nämnder arbetar med att fördjupa sina sårbarhetsanalyser. Resultatet kommer att redovisas till kommunstyrelsen i juni i år. Flera nämnder använder samma modell för arbetet med sina sårbarhetsanalyser. Detta kommer att förenkla arbetet med att sammanställa nämndernas analyser till en kommunövergripande sårbarhetsanalys. Den ska senare överlämnas till Länsstyrelsen som i sin tur rapporterar till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. I detta arbete får nämnderna stöd av en risksamordnare som anställts av kommunstyrelsen.

Att göra en risk- och sårbarhetsanalys handlar huvudsakligen om att analysera hur störningar kan påverka verksamheten. Det gäller att bedöma vilka störningar/händelser som kan inträffa. Hur stor sannolikheten är de ska inträffa och vilka konsekvenser det får. De störningar/händelser som skulle få mycket allvarliga alternativt katastrofala effekter för verksamheterna är bränder, omfattande snöoväder och skolskjutningar. Även självmord, mord, kränkningar och mobbing kan få effekter som är svåra att hantera.

Förmodligen är den viktigaste frågan att ta ställning till i arbetet med risk och sårbarhetsanalysen är om verksamheten bedöms som samhällsviktig eller ej. Förskola och skola måste bedömas vara samhällsviktiga då det skulle få allvarliga konsekvenser för samhället om de slutar fungera. Det betyder att det krävs insatser för att de ska kunna fortsätta att fungera i händelse av kris eller störning. Om det skulle uppstå en situation där förskole- och skollokaler inte längre är användbara krävs det ersättningslokaler för att verksamheten inte slås ut. Tillgången på ersättningslokaler är begränsad.

En annan fråga som diskuteras mycket är ansvarsfördelningen mellan utbildningsnämnden, Valfärd Skola och de fristående verksamheterna. Utbildningsnämnden har inte ansvar för hur dessa frågor hanteras inom Valfärd skola. Det ansvaret vilar på kommunstyrelsen som har ansvar över att det upprättas krisplaner för de kommunala verksamheterna. Det är kommunstyrelsens verksamhetsutskott som ansvarar för Valfärd Skola. Värt att notera är att ett av auktorisationsvillkoren för att få bedriva verksamhet i Nacka kommun är att

”Anordnaren ska i händelse av höjd beredskap eller annan allvarlig händelse i fredstid inordna sin verksamhet under kommunens krisledning. Anordnaren ska samarbeta med kommunen vid annan allvarlig händelse där kommunen behöver tillgång till resurser för att erbjuda den form av verksamhet som anordnaren är auktoriserad för.” Det behöver klargöras hur ett beslut om detta fattas.

Då nämnden tog beslut om risk- och sårbarhetsanalys beslöt den att föra in följande tillägg till tillämpningsreglerna för fristående anordnare av förskola, fritidshem och skola:

”Anordnarna ska informera Utbildningsnämnden om en störning eller kris riskerar att påverka verksamheten i stor omfattning.”

Ekonomiska konsekvenser

En störning som exempelvis kan vara en omfattande brand eller ett större elavbrott vid t.ex. snöoväder kan få ekonomiska konsekvenser för nämnden. Vilka kostnader som kan uppstå och hur stora de kan bli är svårt att förutsäga. Det skulle kunna vara kostnader för ersättningslokaler. Vilka kostnader som kan läggas på nämnden är också beroende av hur kostnaderna fördelas inom kommunen.

Effekter av omorganisering av Kultur- och utbildningsenheten

Kultur- och utbildningsenheten föreslår att nämnden antar förslaget till fördjupad risk- och sårbarhetsanalys. Det innebär i praktiken att den ersätter den gamla risk- och sårbarhetsanalysen.

Kultur- och utbildningsenheten står inför en omorganisation. Det kan komma att påverka den tidigare beslutade krisplanen. Enhetens bedömning är eventuella ändringar i krisplanen inte kan bli så omfattande att de behöver lyftas till nämnden. Enheten föreslår därför att kultur- och utbildningsdirektören ska ges i uppdrag att vidta de justeringar i krisplanen som kan bli en följd av en omorganisering av enheten.

Bilagor

Förslag till fördjupad risk- och sårbarhetsanalys

Lotta Valentin
Enhetschef

Håkan Sundblad
Nämndsekreterare